

U voćnjaku u ožujku – vrijeme je za predcvatne prskanje

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 08.03.2024 *Брой:* 3/2024

Tijekom prvih dana prve dekade ožujka predviđene su temperature iznad klimatskih normi. Do kraja razdoblja očekuje se pad temperatura na vrijednosti bliske klimatskim normama.

Tijekom druge i treće dekade ožujka agrometeorološke uvjete će određivati dinamično vrijeme. U voćnim kulturama opažat će se različite fenološke faze, od bubrenja i pucanja pupova do ružičastog pupa i početka cvatnje u ranocvjetnih vrsta – marelice, breskve, badema. U ožujku će predviđene minimalne temperature do -5°C , ovisno o trajanju izloženosti, predstavljati rizik za uznapredovale voćne kulture u fazama formiranja pupova i cvatnje.

Oborine se očekuju krajem prve, sredinom druge dekade i krajem mjeseca, što će povećati zalihe vlage u tlu u jednometarskom sloju tla.

Povoljniji uvjeti za provođenje predcvatnih zaštitnih tretmana u voćnjacima protiv rane smeđe truleži, rupičavosti lišća, kovrčavosti lišća breskve i pepelnice u koštičavom voću pojavit će se tijekom prve polovice prve dekade, te na početku i kraju druge dekade.

Agrotehničke aktivnosti

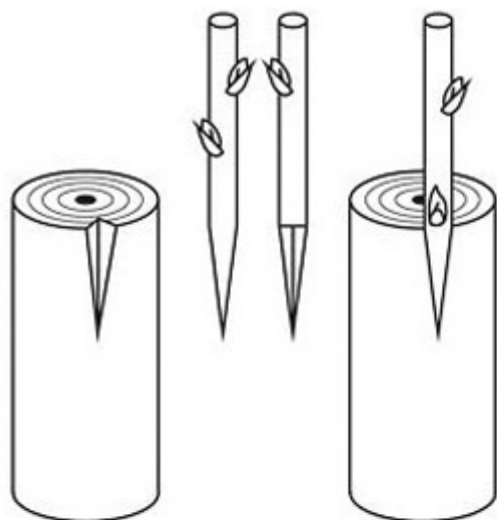
U rasadnicima voća

Sjetva u gredice i sadnja podloga u rasadniku su završene. Matične nasade sadi se najkasnije do kraja prve dekade. Dvogodišnji matični nasadi rezaju se na patrljak – 3-4 cm iznad površine tla.

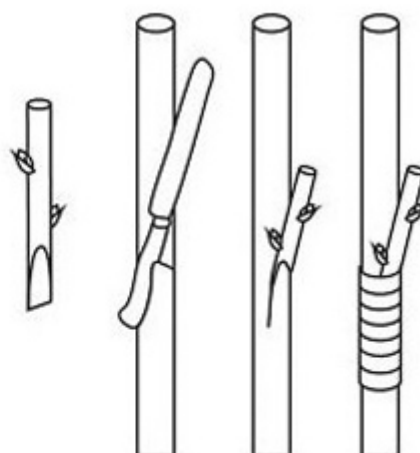
Gredice s vrstama koštičavog voća, matične nasade i druge godine rasadnika gnoji se s 10-12 kg/da amonijevog nitrata ili s ekvivalentnom količinom (što odgovara 10-12 kg/da amonijevog nitrata) drugog dušičnog gnojiva.

Gredice se obrađuju kako bi se razbila korica na tlu, uništio korov i ugradio dušično gnojivo.

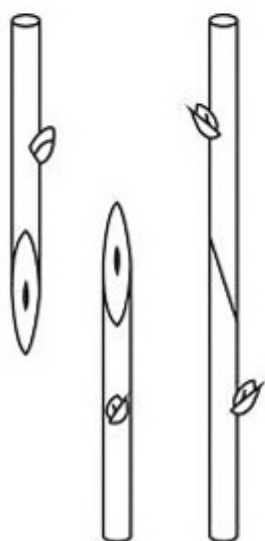
Po potrebi provodi se proređivanje podloga. Biljke vrsta koštičavog voća ostavljaju se na razmaku od 6-8 cm, a vrsta koštičavog voća – oko 4 cm jedna od druge.

1.

2.

3.

1. присаждане на кози
крак

2. присаждане на
страничен разрез

3. присаждане на
копулация

Necaljemejljene podloge u rasadnicima se ponovno kalemu s kalemovima. U praksi se ponovno kalemljenje najčešće obavlja klinastim kalemljenjem, bočnim kalemljenjem ili kopulacijom.

U voćnjacima

Do pucanja pupova može se provoditi rezidba za proizvodnju i pomlađivanje vrsta koštičavog i koštičavog voća te za formiranje krošnje u mladim nasadima.

Sade se novi voćnjaci, a istovremeno se provodi prva rezidba. Nastavlja se popunjavanje praznina od uginulih stabala u mladim nasadima.

Provodi se prva prihrana dušičnim gnojivima. U mladim nasadima gnoji se samo redovi stabala, a u starim nasadima – cijeli međuredni prostor. Gnojivo se rasipa po površini i ugrađuje plitkom obradom tla. Potrebne količine gnojiva određuju se prema rezultatima analize listova provedene prethodne godine. Ako analiza nije dostupna, gnojidba se obavlja s 15-20 kg/da amonijevog nitrata ili s istom količinom drugog dušičnog gnojiva.

Osiguravaju se pčelinje zajednice za oprašivanje cvjetova. Za 10 da osigurava se 3-4 dovoljno jake pčelinje zajednice. Najprikladnije ih je smjestiti s obje strane redova. Pčele postižu maksimalan oprašivački kapacitet u sunčanim i mirnim danima s temperaturama od 20 – 22 °C, kada se mogu kretati i do 3 km udaljenosti od košnice.

Poduzimaju se mjere za zaštitu biljaka od kasnih mrazeva. Mjere suzbijanja sastoje se od grijanja, dimljenja i pokretanja zraka, kišnog navodnjavanja ili plavljenja, te kemijskih pripravaka. Grijanje zraka postiže se izgaranjem goriva visoke energije – loživog ulja, dizela, prirodnog plina, starih automobilskih guma. Pale se sat vremena prije nego što temperatura padne na kritičnu točku za biljke, a vatra se održava sat vremena nakon izlaska sunca.

Za dimljenje se koriste posebne dimne bombe ili inertni materijali poput slame, piljevine, granja, treseta. Raspoređuju se u male hrpe u redovima na 30-60 m jedna od druge i 5-6 m unutar reda. Potrebno je oko 100 kg zapaljivog materijala raspoređenog u 10 hrpi po 1 da.

Kod kišnog navodnjavanja koristi se svojstvo vode da oslobađa toplinu pri smrzavanju, a kroz navodnjavanje nasada povećava se toplinska vodljivost i zračenje tla, što rezultira porastom temperature zraka za 2-3 °C.

Za sprječavanje kristalizacije stanične vode u pupovima i zaštitu od temperatura ispod nule mogu se koristiti pripreveci na bazi polimera i kopolimera kao što su Scudo Therm (1-2 l/100 l vode) ili drugi proizvodi.

Mrazne pukotine tretiraju se zabijanjem malih čavala. Uzdužne mrazne pukotine premazuju se zavojem za rane na drveću.

Po potrebi se provodi navodnjavanje prije ili tijekom cvatnje. Obično je potrebno kada je zima suha, a slijedi proljeće s nedovoljnim oborinama.

Stara stabla i stabla manje vrijednih sorti ponovno se kaleme.

Skeletne grane obično se skraćuju neposredno iznad skeletnih grana drugog reda, a vodeći izdanak – nešto iznad razine skeletnih grana. Deblje skeletne grane koriste se za ponovno kalemljenje i skraćuju se ovisno o njihovom položaju – donje se ostavljaju duže, a više – kraće. Vrlo dobri rezultati postižu se kada se koristi klinasto kalemljenje.

U nasadima jagoda

Popunjavanje novih mjesta s jagodama

Popunjavaju se prazna mjesta u novim nasadima jagoda i nasadima u rodnoj dobi.

Gnojidba se obavlja s 10-12 kg/da amonijevog nitrata ili s istom količinom drugog dušičnog gnojiva, nakon čega slijedi okopavanje. U suhim uvjetima provodi se navodnjavanje.

U grijanim staklenicima, kada plodovi počnu sazrijevati, temperatura tla podiže se na 15-18 °C, a temperatura zraka – na 20-25 °C. Staklenici se provjetravaju tijekom toplijih sati dana. Kako bi se osiguralo dobro oprašivanje u staklenicima, unose se 2-3 pčelinje zajednice na 10 da.

U nasadima malina

Nastavlja se popunjavanje praznih mjesta u nasadima.

Ako nisu rezane nakon berbe, prošlogodišnje rodne izdanke režu i spaljuju

U dvogodišnjim nasadima svi slabi izdanci iz korijena režu se u razini tla, ostavljajući 2-3 najjača za formiranje grmova.

U starijim nasadima provodi se rezidba za skraćivanje. Također se proređuju izdanci za zamjenu.

Nasadima se daje prihrana s 10-12 kg/da amonijevog nitrata ili s istom količinom drugog dušičnog gnojiva i okopava se.

Ako jesenska gnojdba stajskim gnojem i fosforno-kalijevim gnojivima nije provedena, obavlja se sada.

Primjenjuje se 50-60 kg običnog superfosfata ili 25-30 kg dvostrukog superfosfata, 15-20 kg kalijevog sulfata – ili ista količina drugih fosfornih i kalijevih gnojiva i 2-3 t dobro istrošenog stajskog gnoja po dekaru. Gnojiva se zaoravaju, zahtijevajući dublju obradu tla.

U suhim uvjetima primjenjuje se navodnjavanje.

U nasadima crnog ribiza

Nastavlja se sadnja pohranjenih reznica crnog ribiza u gredicu za ukorjenjivanje.

Provodi se prihrana s 10-12 kg/da amonijevog nitrata ili s istom količinom drugog dušičnog gnojiva i plitka obrada.

Prošlogodišnje gredice za ukorjenjivanje obrađuju se.

U suhim uvjetima provodi se navodnjavanje.

U nasadima s drugim kulturama